

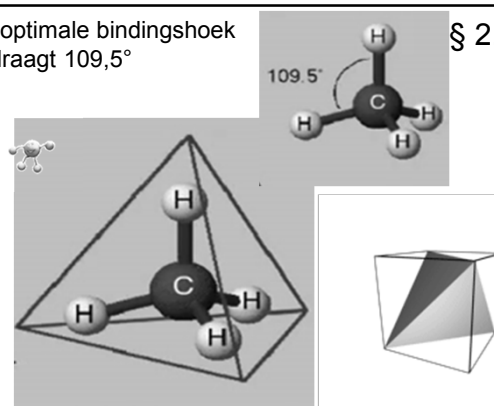
Ringspanning in cycloverbindingen. § 2.6

De bindingshoeken in een tetraëder zijn ongeveer 109° . In een molecuul zal deze hoek tussen de bindingen het meest stabiel zijn.

Als de bindingshoek erg veel kleiner is dan 109° dan heerst in het molecuul een ringspanning. Met name bij cycloverbindingen komt dit vaak voor.

De optimale bindingshoek bedraagt $109,5^\circ$

§ 2.6

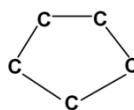
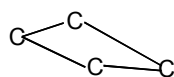

§ 2.6

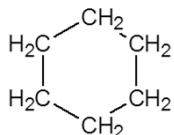
Bindingshoeken zijn hier 60°

En in dit geval zijn de hoeken ongeveer 90°

Een platte 5-ring heeft hoeken van 108° . Dit benadert reeds de ideale hoek

Een platte 6-ring zou hoeken van 120° hebben.

§ 2.6

De ringspanning in 5-ringen en 6-ringen is het laagst. Hier wordt zoveel mogelijk een juiste hoek verkregen. De atomen kunnen zich enigszins ruimtelijk schikken.

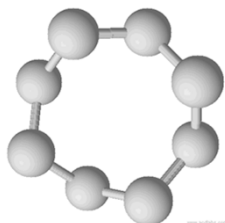
Deze verbindingen zijn stabiel.

Bij nog grotere ringen is er geen probleem want de atomen in de ring rangschikken zich zodanig dat de ideale hoek zoveel mogelijk wordt benaderd.

Bv een S_8 molecuul

§ 2.6

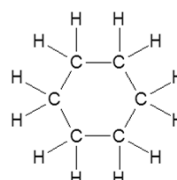
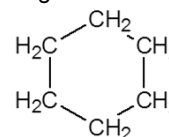
Een platte 8-ring zou hoeken hebben van 135° , maar de atomen schikken zich zodanig in de ruimte dat de ideale hoek zoveel mogelijk wordt benaderd.

Een veel gebruikte 6-ring van C-atomen gaan we nu nader bekijken.

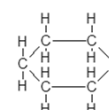
Cyclohexaan C_6H_{12} is een veelgebruikte stof § 2.6

De structuurformule mag je zó tekenen:

In dit geval zou het molecuul als geheel vlak zijn. Dat is niet het geval.

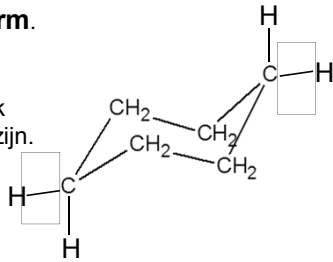
Ook de ring van C-atomen is niet vlak.

Cyclohexaan komt in 2 conformaties voor die in elkaar kunnen overgaan.

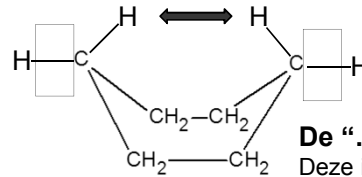
De "....."-vorm.

Gunstig doordat de H-atomen zo ver mogelijk van elkaar verwijderd zijn.

§ 2.6

Cyclohexaan komt in 2 conformaties voor die in elkaar kunnen overgaan.

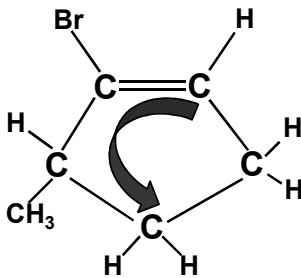

De "....."-vorm.

Deze is ongunstig door de onderlinge afstoting van H-atomen

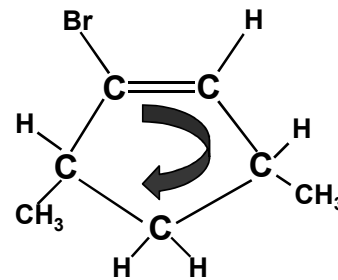
§ 2.6

Er bestaan ook cyclo-alkenen § 2.6

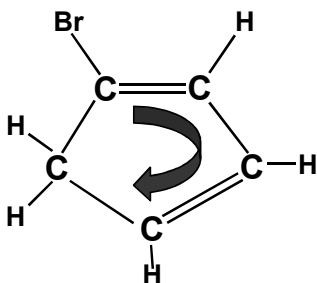
....-broom-....-methyl- cyclopenteen

§ 2.6

....-broom-.....-dimethyl- cyclopenteen

§ 2.6

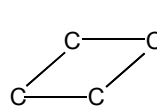
....-broom- .....-cyclopentadien

Naamgeving cyclische alkanen § 2.6

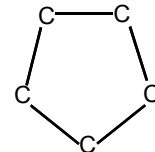
De C-atomen kunnen ook in een ring zitten

→cyclo-alkanen. Let op: C_nH_{2n}

De naamgeving gaat hetzelfde alleen wordt nu de toevoeging cyclo voor de stamnaam gezet.

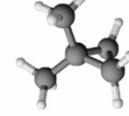
cyclo-butaan

cyclo-pentaan

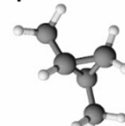
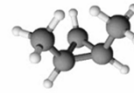
Naam en rangnummers van zijgroepen vind je op dezelfde wijze als bij onvertakte alkanen.

1,1-dimethylcyclopropan

In totaal zijn er dus drie dimethyl-cyclopropanen.

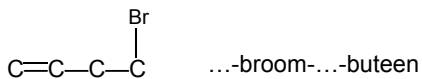
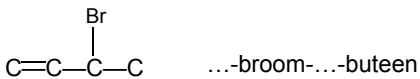
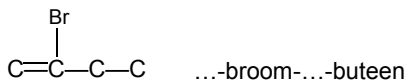
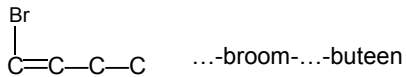
.....-1,2-dimethylcyclopropan

.....- 1,2-dimethylcyclopropan

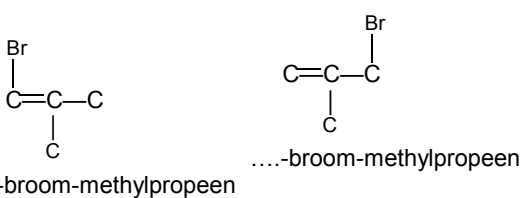
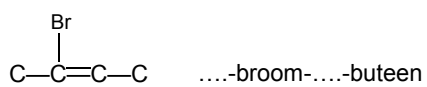
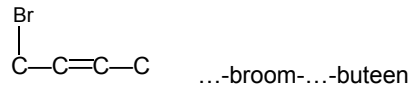
§ 2.6

Geef de structuurformules en namen van alle isomeren van C_4H_7Br (H-atomen weggelaten)

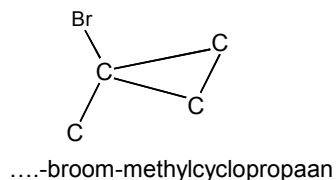
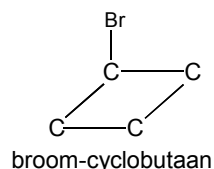

§ 2.6

Geef de structuurformules en namen van alle isomeren van C_4H_7Br (H-atomen weggelaten)

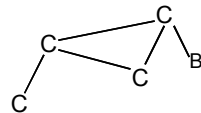

cyclische isomeren van C_4H_7Br

cyclische isomeren van C_4H_7Br

cis-2-broom-methylcyclopropan

trans-2-broom-methylcyclopropan

